PĒTERIS VASKS

ALBA

Concerto No.2 "Klātbūtne" for Cello and String Orchestra
Concerto for Viola and String Orchestra

Marko Ylönen, cello
Lilli Maijala, viola
Tallinn Chamber Orchestra
Juha Kangas, conductor

Pēteris Vasks on syntynyt vuonna 1946 Aizputessa, pienessä Kuurinmaan kaupungissa Latviassa. Kaupungin nähtävyyksiä ovat mm. 1200-luvulta oleva kirkko, ritarilinna, puutalot, luonnonkaunis pieni joki ja vesimylly.

Peteriksen isä Arvid oli Aizputen baptistikirkon pastori. Häneltä Pēteris peri voimakkaan rakkauden luontoa kohtaan.

Lapsena Pēteris opiskeli viulunsoittoa ja soitti myös seurakunnan orkesterissa. Kotona hän kuunteli äitinsä laulua ja kirjoitti varhain ensimmäiset sävellyksensä. Tuolta ajalta on tallella kaksi nuottikirjaa, joissa on hänen säveltämiään yksin- ja kuorolauluja.

13-vuotiaana Pēteris näki Wagnerin Tannhäuserin Riian oopperassa. Hänen elämänsä muuttui: hän muutti Latvian pääkaupunkiin Riikaan ja alkoi opiskella kontrabasson soittoa. Mutta vaikka hänen opiskelunsa sujui hyvin, häntä ei hyväksytty konservatorioon isän ammatin takia. Myös nuori mies itse vaikutti poliittisesti epäilyttävältä.

Myöhemmin, opiskellessaan Vilnassa ja työskennellessään Liettuan ja Latvian orkestereissa, Pēteris jatkoi säveltämistä, vaikkakaan ei näyttänyt teoksiaan kenellekään. Vasta perustettuaan perheen hän ilmoittautui Latvian musiikkiakatemiaan opiskelemaan sävellystä.

Pēteris opiskeli ja kirjoitti musiikkia lastenhoidon ohessa. Vaikuttaakin siltä, että voimakkaimmat musiikilliset impulssit eivät tulleet akatemiasta, vaan pikemminkin Pärtin ensimmäisistä partituureista, Lutoslawskin ja Góreckin teoksista sekä Pendereckin varhaisista sävellyksistä. Tärkeitä olivat myös nuorten säveltäjäystävien tapaamiset kongresseissa Vilnassa, Tallinnassa, Moskovassa ja Kiovassa.

Pēteris VASKS was born shortly after World War II in Aizpute – a small town in Kurzeme District (Courland) with a 13th century church, an Order Castle, wooden houses, a scenic small river, and a watermill.

Courland people tend to be somewhat stern and reserved, but Pēteris' mother comes from Vidzeme District – so he is not a pure Courlander. His father, Arvīds Vasks, was a pastor of Aizpute Baptist Parish and from him Pēteris inherited his infinite love for nature.

At home in Aizpute, Pēteris Vasks studied the violin and played in the parish orchestra. He listened to his mother, Ludmila, singing and wrote his first compositions at quite an early age, but he did not show them to anyone. Two note books remain from these times with clearly structured romantic solo and choral songs.

Pēteris' life changed when, at the age of 13, he saw Wagner's "Tannhäuser" at Riga Opera. He moved to Riga, the capital of Latvia, and started studying the double bass. He enjoyed playing in the student orchestra and was highly successful in his double bass studies, but he was not admitted to the Conservatory of Music because of his father's wrong profession. He was also deemed a politically suspect young man.

During the years he spent studying in Vilnius, working in Lithuanian and Latvian orchestras, Pēteris kept writing music, but still he did not show it to anyone. Not until he already had a wife and his first children did he enrol at the Latvian Academy of Music to study composition.

Lecturers differ – some are excellent, others less so. Pēteris attended classes, looked after the children and wrote music. The most powerful impulses appeared to come not from his *alma mater* but from Pärt's first scores, Lutosławski, Górecki, and the early Penderecki. Pēteris Vasks had no kindred spirits in Latvia. The creative youngsters of the "fraternal" Soviet republics met at Composers' Congresses and Conferences in Vilnius, Tallinn, Moscow and Kiev.

Pēteris kertoo: ”Olimme samassa vankilassa (Neuvostoliitossa), mutta kun tapasimme, syntyi veljeyden tunne.”

1970-luvun puolivälissä Pēteris Vasks alkoi tulla tunnetuksi. Arkuuden ja vain itselleen säveltämisen aika oli ohi. Maailman murheet täyttivät edelleen Peteriksen musiikin kunnes 1980-luvulla pimeys alkoi vähitellen siirtyä sivuun ja päästää valon paistamaan sisimpään. Ja sitten tuli 1990-luvun alku, jolloin Latvia oli jälleen vapaa ja itsenäinen.

Kolmen sinfonian, kuuden jousikvarteton, monien jousisoitinteosten, piano- ja kamarimusiikin sekä kuoromusiikin lisäksi Pēteris Vasksin sävellysluettelossa on seitsemän konserttoa: viululle, alttoviululle, huilulle, oboelle, englannintorvelle ja kaksi sellolle. Viulukonsertto on yksiosainen, sellokonsertoista toisessa on viisi ja toisessa kolme osaa kuten myös huilu- ja oboe konsertoissa, kun taas englannintorvi- ja alttoviulukonsertoissa on neljä osaa.

KONSERTTO ALTTOVIULULLE JA JOUSIORKESTERILLE (2014-2015)

Kun Gidon Kremer pyysi häntä säveltämään viulukonserton, Pēteris epäili jonkin aikaa ennen suostumistaan. Peteriksen mielestä sellolle olisi ollut paljon helpompi kirjoittaa, sillä tätä instrumenttia hän oli aina pitänyt kuin toisena itsenään, omana äänenään. Lopulta kuitenkin syntyi konsertto viululle ja jousiorkesterille ”The Distant Light” (Kaukainen valo). Mutta alttoviulu oli salaisuus.

Pēteris Vasks kertoo: ”Näin ainakin koin. Viululla ja sellolla voi saada aikaan ilmeikkyyden ja intohimon koska niillä on valoisampi korkea rekisteri. Mutta alttoviululla ei ole korkeampaa rekisteriä, koska se on viritetty kvintin verran viulua alemmaksi. Se on ihmeellinen soitin ja samaan aikaan täynnä salaisuuksia kuin varjoisa metsä.”

Kirjoittaessaan konserttoa Pēteris lainasi alttoviulua, tunnusteli sitä ja kokeili mahdollisia tekniikoita.

Pēteris jatkaa: ”Kirjoitin alttokonserttoa melko kauan, suurin piirtein yhtä pitkään kuin lasta odotetaan. Monet luonnokset lensivät roskakoriin. Ensiesityksen jälkeen lyhensin sitä vielä hieman. Lopulta rakastuin alttoviuluun.”

Pēteris: “We were all in the same prison [the Soviet Union] but when we met, a feeling of brotherhood was born.”

In the mid-1970s Pēteris Vasks became known to the public. The period of shyness and writing for himself was over. The sorrows of the whole world still filled his music, but the darkness would gradually lift in the 1980s, letting the light in on the deepest source of pain. And then came the beginning of the 1990s and Latvia was once again free and independent.

Besides three symphonies, six string quartets, many opuses for strings, piano and chamber music, choral music with and without instruments, there are seven instrumental concertos in Pēteris Vasks’ list of compositions: for violin, for viola, two for cello, one for flute, oboe and English horn. Those for violin are in one movement, one for cello consists of five concentric movements and the other of three, likewise those for flute and oboe, whereas the ones for English horn and viola are in four movements.

CONCERTO FOR VIOLA AND STRING ORCHESTRA (2014–2015)

When Gidon Kremer asked him to write a violin concerto, Pēteris was doubtful for a while but later agreed, and the result was “The Distant Light”. He finds it much easier to write for cello – he has always looked upon this instrument as his second self, his own voice. But the viola remains a secret.

Pēteris: “At least, this is how it is for me. You can get this expressiveness, passion with a violin and cello, they have a bright higher register. But the viola does not have the higher register, it is tuned one fifth below the violin. It is wonderful and still it is as full of secrets as a shady forest.”

While writing the Viola Concerto Pēteris Vasks borrowed a viola, fingered it and tried out possible techniques.

Pēteris: “I spent quite a long time writing the Viola Concerto, approximately as long as a baby is carried or a bit longer. Lots of drafts went into the waste paper basket. After the premiere I shortened it a bit. Finally, I fell in love with the viola.”

Konserton ensimmäinen osa alkaa ykkösviulun korkealla ja hiljaisella C:llä. C-molli. Hetken kuluttua alttoviulu tulee mukaan C:llä.

Pēteris: ”Kaikki tämä on kuin yhtä nauhaa, yhtä samettista laulua. Alttoviulu soi kauniisti. Pidän aurinkoisista mäntymetsistä, etenkin kesällä, jolloin kuuma ilma synnyttää niissä erityisen tuoksun. Melankolisimpana soittimena tunnettu alttoviulu asuu hämärässä metsässä.”

Konserton toisessa osassa tuo melankolinen instrumentti hyppääkin yllättäen talonpoikaistanssiin. Jotain samanlaista kuin pelimannien viulunsoitto. Välillä jotain barokkimaista.

Pēteris: ”Kuulin kerran Juha Kankaan soittavan kotipaikkakuntansa Kaustisen Pelimanni-pubissa. Hän otti alttoviulun ja improvisoi kansansävelmillä. Tällainen musisointi on hänelle tuttua.”

Konserton toisen osan ensimmäisen teeman soittaa nuori poika. Toinen teema on plastisempi; kuin pitkähameinen tyttö näyttävässä palmikossaan. Ja tytön hiukset - minkä väriset ne ovat?

Pēteris: ”Vaaleat, vaaleat ehdottomasti...”

Osan huipennus on siinä kun molemmat tanssivat yhdessä.

Lilli Maijala sanoo: ”Minulle Vasksin alttoviulukonsertossa on kyse luonnosta ja kansanperinteestä: molemmat asioita, jotka ympäröivät minua varttuessani ja joita kaipaan usein nykyisessä asuinmaassani. Pēteriksen musiikki muistuttaa minua varhaisesta Sibeliuksesta ja Kalevalasta. Sen puhdas rehellisyys on käymässä yhä harvinaisemmaksi tässä mielettömässä maailmassamme. Sen vilpittömyys on kuin vaalittava luonnonvara.”

Konserton toisen osan kadenssista

Pēteris sanoo: ”Se on monologi, yksinpuhelu. Siinä solisti on yksin sisäisen maailmansa kanssa ja samalla aivan eri tilanteessa kuin ollessaan sidoksissa muihin. Soittajalle annetaan sisäisen vapauden tunne. Ei ole tahtiviivoja eikä valmista kaavaa. Kadenssi antaa samalla kuulijalle mahdollisuuden tulla solistin kanssa lähemmin tutuksi. “

The first movement of the Viola Concerto starts with a high, quiet C on the first violins. C minor. The viola enters after a while with a C.

Pēteris: "All this is one line, one velvety cantilena. The viola sounds beautifully. I like the sunlit pine forests, especially in summer with this specific scent in hot weather. The viola, said to be the most melancholy instrument, lives in a darker forest."

In the second movement the same melancholic instrument can, as it turns out, leap about in a peasant dance. Something similar to folk fiddle playing. Elsewhere something Baroque. Juha Kangas used to play the viola, he knows this world.

Pēteris: "I once heard Juha playing in the famous *Pelimanni* pub in his native Kaustinen. He picked up his viola and improvised on some folk melodies."

The first theme of the second movement is played by a young lad. The second theme is more plastic, a girl with a long skirt, flaunting her braid. And her hair – what colour is her hair?

Pēteris: "Fair, fair for sure..."

In the climax, both dance together.

Lilli: "For me the Vasks Viola Concerto is all about nature and folklore, both things that surrounded me as I grew up, and things I often miss in my current country of residence. His music reminds me sometimes of early Sibelius and the Finnish epic poem Kalevala. Its pure honesty is becoming more and more rare in this crazy world we live in. Its sincerity is like a natural resource to cherish."

And then there is the first cadenza.

Pēteris: "It is a monologue, actually, it is something entirely different. When you are alone with yourself and your inner world, you are different from when you are with others. Something that lets us feel closer to the soloist, maybe get to know him better. The soloist is given the feeling of inner freedom. There are no bar lines, you are not put in a frame."

Kadenssin lopussa se alkaa muuttua toistoksi johon muutkin instrumentit yhtyvät.

Osa päättyy energisesti ja kirkkaasti.

Konserton kolmas ja neljäs osa.

Pēteris kertoo: ”On vaikea selittää, miksi konsertossa on neljä osaa. Valon ja rakkauden etsiminen - musiikkia ei kannata kirjoittaa ilman sitä - ei käy tässä helposti. Tähän voisi olla kaksi selitystä. Ensinnäkin alttoviulu on kuin synkkä metsä, jonka valo hädin tuskin läpäisee. Toisekseen on tämä aika, jossa elämme. On niin paljon asioita, joita emme ymmärrä ja tietämättömyytemme sekä osaamattomuutemme vain lisääntyy. Jos haluat kirjoittaa musiikkia rehellisesti - eikä musiikkia voi muuten kirjoittaakaan - tie vaikeutuu ja vaikeutuu. Yhdessä vaiheessa on duuri ja tie näyttäisi löytyneen, mutta sitten minut heitetäänkin takaisin, epäilyt ja kysymykset tihentyvät ympärilläni. Solistin toinen kadenssi ei tee siitä helpompaa. Mukaan tulee Dies Irae - Vihan päivä -teema. Taistellaan oikean asian puolesta. Sydän on täynnä, eikä kukaan näe kyyneleitä, ne ovat sinun.”

Lilli Maijala: ”Sanoisin, että valo ja kamppailu kulkevat matkan varrella käsi kädessä, mutta lopulta valo voittaa. Elämä voittaa! Se on jotain mitä vaalia jokapäiväisessä elämässä. Riippumatta siitä, kuinka taistelemme matkallamme meidän tulee uskoa hyvään.”

Neljännen osan alku - muutama toivon pilkahduksen kirkas jakso, mutta ei - C-molli maamerkkinä sitoo syntiseen maahan.

Alttoviulun soolo-osuuden aikana kuulija ei edes huomaa, miten musiikki nousee askeleen korkeammalle ja miten Cis-duuri kuulostaa valon ilmestymiseltä syvällä tiheikössä.

Lilli: ”Tunnen tämän suhteen C:n ja Cis:n välillä, mutta en löydä sanoja kuvaamaan sitä.”

SELLOKONSERTTO NRO 2 KLĀTBŪTNE ”PRESENCE” (2011-2012)

Pēteris: ”Tämä konsertto ei ole oikeastaan omaelämänkerrallinen tarina, mutta siinä on elämäni kulmakivet.”

Konsertto alkaa laajalla kadenssilla. Kuten alttoviulukonsertto sekin on voimakas monologi, joka paljastaa musiikin paljaan sielun. Kun monologi on ohi, jouset kietovat tämän ytimen

At the end of the monologue there is something like putting a spring that later turns into a repetition, now with the other instruments.

The second movement ends energetically, brightly.

The third movement of the Viola Concerto. There will also be a fourth.
Pēteris: "It is hard to explain why the concerto is in four movements. The quest for the way of light and love – it is not worth writing music without it – does not come easy here. There could be two explanations. One – the viola is this thick forest where the light can hardly break through. The other – the time we live in. There are so many things we don't understand, we become more and more ignorant in so many aspects. If you want to write music honestly – and writing music cannot be anything but this – the way becomes more and more difficult. At one point there is a major, I seem to have found the way, but then again I am thrown back, everything thickens around me and there are doubts and questions again and again. Well, there is again the fight for the right thing. The heart is full, nobody sees the tears, they are yours."

Lilli: "I would say that light and struggle along the way, they go hand in hand, but at the end, the light wins. Life wins! That's something to treasure in everyday life. No matter how we struggle on our path we should believe in the good."

At the beginning of the fourth movement – a moment of hope, another one, a lucid episode, but no – C minor as a landmark is rooted in the sinful earth.

A moment with a viola solo. The listener does not even notice that everything is gradually rising one step higher and C-sharp major sounds like a shaft of light deep in the thicket.

Lilli: "Yes, I feel this relation between C and C sharp, but I find no words to describe it."

CELLO CONCERTO NO. 2 KLĀTBŪTNE "PRESENCE" (2011–2012)

Pēteris: "This concerto is not really an autobiographical story, but it does have all the cornerstones of my life."

The concerto begins with an expanded cadenza which, as in the Viola Concerto, is a powerful monologue, a message that reveals the bare soul of this music. When the monologue is

suojaavan hellyyden liinaan, joka lämmittää, mutta ei yritä suojata keinotekoisesti elämän todellisuudelta.

Toisessa osassa lyyrinen sankari on aktivoitunut ja yhdessä hetkessä kuulemme ontuvan valssintapaisen. Se on Vasksin dramaturgialle tyypillinen sarkastinen vihje, kuin kansanlaulu vääristyneessä peilissä.

Tämä motiivi kuullaan kolme kertaa. Ensimmäisen kerran jälkeen jousten cantilena (laulu) kohoaa - kauneutta ei voi tuhota. Sitten tulee toinen kerta, pimeyden jakso, ja sitten kolmas kerta. Seuraa toinen monologi; lohtua ei ole luvassa, pimeys ei väisty. Yö on uneton ja sydän on täysi.

Ja lopulta finaali

Pēteris: ”Alun perin kuvittelin sen näin: synnyt tähän maailmaan, otat ensimmäiset askeleet, kasvat, saat kokemuksia, opit elämän salaisuuksia ja lopussa sielusi nousee taivaaseen. Voisin lopettaa konserton tässä kolmeen pisteeseen..., mutta tällä kertaa sielu palaa toisessa muodossa ja nyt soi uuden elämän kehtolaulu.”

Kehtolaulu voidaan laulaa tai soittaa huiluäänin. Tällä levyllä kuullaan Tallinnan kamariorkesterin viulistin ja loistavan säveltäjän Lepo Sumeran tyttären Eva-Maria Sumeran ääni.

Arvids Vasks sanoo yhdessä saarnassaan: ”Nykypäivän ilmiöitä ajatellessa on tarve uskoon, joka ilmenee ylentävässä muodossa.”

Pēteris Vasks ohjaa meitä kokemaan, miten todellisuus kirkastuu haltioitumisessa ja valossa.

Orests Silabriedis

over, the strings wrap this core in a protective cloth of tenderness that warms but does not try to protect artificially from the reality of life.

In the second movement the lyrical hero is in an active position and then at one moment we hear a lame waltz – a hint of bald sarcasm as a folksong in a crooked mirror such as is characteristic of Vasks' dramaturgy.

This motif sounds three times. After the first time a string cantilena rises – beauty cannot be destroyed. Then comes another episode of darkness, then a third time, and the second monologue follows. We can hardly expect any hints of gentleness. A sleepless night. The heart is full. Darkness does not retreat.

And at last the finale.

Pēteris: "I originally imagined it like this: you come into this world, take your first steps, grow, gain experience, revelations come and at the end your soul goes up to heaven. I could end the concerto here with three dots but this time the soul returns in another form and a lullaby for a new life."

The lullaby can be sung or harmonics can be played. In this recording we can hear the voice of Eva-Maria Sumera, violinist in the Tallinn Chamber Orchestra and daughter of the brilliant Estonian composer Lepo Sumera.

Arvīds Vasks says in one of his sermons: "In the face of present-day phenomena, there is a need for faith in an elevated form."

Pēteris Vasks shows us reality in exaltation and light – in enlightenment.

Orests Silabriedis

Jo viisitoistavuotiaana **Marko Ylönen** soitti Turun sellokilpailujen finalistina. Myöhemmin hän saavutti 2. palkinnon Pohjoismaisissa sellokilpailuissa Turussa 1990 sekä palkintosijan Moskovan Tsaikovski-kilpailujen finaalissa samana vuonna. Keväällä 1996 hän voitti 1. palkinnon Concert Artists Guild -kilpailussa New Yorkissa.

Marko Ylönen on esiintynyt solistina ja kamarimuusikkona eri puolilla Suomea, useissa Euroopan maissa, Yhdysvalloissa, Japanissa, Australiassa ja Uudessa Seelannissa. Ylönen soittaa säännöllisesti suomalaisten orkestereiden solistina. Keski-Euroopassa hän on esiintynyt mm. Camerata Salzburgin, English Chamber Orchestran, Hollannin Kamariorkesterin ja Prahan kamariorkesterin solistina. Resitaaleja hän on soittanut monissa merkittävissä konserttitaloissa, joista mainittakoon Weill Recital Hall at Carnegie Hall New Yorkissa ja Concertgebouw Kleine Zaal Amsterdamissa. Hän on myös toiminut Tapiola Sinfoniettan äänenjohtajana, Radion Sinfoniaorkesterin 1. soolosellistinä ja Uusi Helsinki -kvartetin jäsenenä.

Ylösellä on läheinen suhde kamarimusiikkiin, jota hän on soittanut monien Suomen ja maailman eturivin muusikoiden kanssa eri kokoonpanoissa monilla musiikkijuhlilla. Hänet valittiin vuosiksi 2008 ja 2010–2012 Korsholman musiikkijuhlien taiteelliseksi johtajaksi, missä tehtävässä hän toimi myös jo kesällä 2003. LuostoClassic-tapahtuman taiteellinen johtaja hän oli 2014–2017. Klassisen kantaohjelmiston lisäksi Ylönen on esittänyt myös nykymusiikkia. Hän on soittanut useita suomalaisten sävellysten kantaesityksiä.

Ylönen on opiskellut Csaba Szilvayn, Erkki Raution, Heikki Rautasalon ja Heinrich Schiffin oppilaana. Syksystä 2000 lähtien Ylönen on toiminut sello- ja kamarimusiikin lehtorina Sibelius-Akatemiassa, missä aloitti kamarimusiikin professorin virassa syksyllä 2009. Mestarikursseja hän on pitänyt Ruotsissa, Yhdysvalloissa, Australiassa, Itävallassa, Egyptissä ja Azerbaidzanissa.

Marko Ylösen instrumenttina on Cappa-koulun sello Torinosta 1720-luvulta.

At the age of fifteen, **Marko Ylönen** was already one of the finalists in a national Finnish cello competition. In 1990 he was awarded 2nd prize in the Turku Scandinavian Cello Competition and later that year was a finalist and prize-winner in the Tchaikovsky Competition in Moscow. In 1996 he won the first prize in the Concert Artist Guild Competition in New York.

Marko Ylönen has been a soloist and chamber musician in Finland, other European countries, Japan, Australia, New Zealand and America. A regular soloist with all the major Finnish orchestras, he has also appeared with such leading ensembles as the Camerata Salzburg, and the English, Prague and Netherlands Chamber Orchestras. He has given recitals at many prestigious venues, such as the Weill Recital Hall at Carnegie Hall, New York and the Amsterdam Concertgebouw Kleine Zaal. He has served as principal cellist in the Tapiola Sinfonietta and the Finnish Radio Symphony Orchestra and been a member of the New Helsinki Quartet.

Chamber music is a genre close to the heart of Marko Ylönen, who has played with a number of the world's leading musicians in various ensembles at many music festivals. He was Artistic Director of the Korsholm Music Festival in 2003, 2008 and 2010–2012 and of the LuostoClassic festival 2014–2017. Apart from classical repertoire, he occasionally plays contemporary music and has premiered several works by Finnish composers.

A former pupil of Csaba Szilvay, Erkki Rautio, Heikki Rautasalo and Heinrich Schiff, Marko Ylönen has been Professor of chamber music at the Sibelius Academy since autumn 2009 and has given masterclasses in Sweden, the USA, Australia, Austria, Egypt and Azerbaijan.

He plays a Cappa School cello from the 1720s.

Lilli Maijala debytoi 17-vuotiaana Oulu Sinfonian solistina ja on siitä pitäen esiintynyt aktiivisesti solistina ja kamarimuusikkona kansainvälisillä lavoilla. Maijala opiskeli alttoviulunsoittoa Oulun konservatoriossa, Sibelius-Akatemiassa, Detmoldin musiikkikorkeakoulussa ja Edsbergin kamarimusiikki-instituutissa opettajinaan mm. Teemu Kupiainen, Diemut Poppen ja Lars Anders Tomter. Hän on saavuttanut menestystä kilpailuissa kuten Pohjoismainen alttoviulukilpailu, Tokion kansainvälinen alttoviulukilpailu, Münchenin ARD-kilpailu sekä Klassik-Festival Ruhrin alttoviulukilpailu.

Jousia Ensemblen ja Jousia-kvartetin ohella Lilli Maijalaa on kuultu Patricia Kopatchinskajan, Pekka Kuusiston ja Pieter Wispelweyn muodostaneessa quartet-labissa. Nykyisin hän jakaa aikansa pääasiassa Sibelius-Akatemian alttoviulumusiikin lehtorin toimen sekä eurooppalaisten festivaalien kesken. Vuonna 2013 Jyväskylä Sinfonian kanssa kantaesityksensä sai Lauri Kilpiön alttoviulukonsertto

Lilli Maijalan instrumentti on Suomen Kulttuurirahaston omistama Jean-Baptiste Vuillaume -alttoviulu vuodelta 1870.

Juha Kangas aloitti muusikonuransa pelimannina. Hänen tiensä kapellimestariksi on poikkeuksellinen: vähemmän muodollisia opintoja ja enemmän laaja-alaista muusikonkokemusta sisältävä. Kangas opiskeli viulunsoittoa Onni Suhosen oppilaana Sibelius-Akatemiassa. Hän toimi viisi vuotta alttoviulistina Helsingin kaupunginorketerissa, minkä jälkeen siirtyi viulupedagogiksi Keski-Pohjanmaan musiikkiopistoon (1972–1986). Opetustyönsä ohessa Kangas perusti vuonna 1972 Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin, jonka kunniakapellimestari hän myös edelleen on. Kangas on moninkertaisesti palkittu työstään (mm. Suomen säveltaiteen valtionpalkinto, Pro Finlandia -mitali, Latvian Suuri musiikkipalkinto ja virolainen Heino Eller -palkinto). Kangas sai professorin arvonimen vuonna 2010.

Since making her solo debut when she was 17, **Lilli Maijala** has led an active international solo and chamber music career. She studied the viola in Finland, at the Hochschule für Musik Detmold and the Edsberg Chamber Music Institute with Teemu Kupiainen, Diemut Poppen, Lars Anders Tomten and others and has won awards at the Nordic Viola Competition, the Tokyo International Viola Competition, the ARD Competition Munich and the viola competition Klassik Festival Ruhr.

In addition to the Jousia Ensemble and Quartet, Lilli Maijala has been a member of the critically acclaimed quartet-lab with cellist Pieter Wispelwey and violinists Patricia Kopatchinskaja and Pekka Kuusisto. She currently divides her time between teaching at the Sibelius Academy and appearing at European festivals. In 2013 she premiered the viola concerto by Lauri Kilpiö with the Jyväskylä Sinfonia.

Lilli Maijala plays a Jean Baptiste Vuillaume viola of 1870 on loan from the Finnish Cultural Foundation.

Juha Kangas began his career as a folk musician and arrived at conducting by a rather unusual route taking in less formal study and more all-round musical experience. He studied the violin at the Sibelius Academy with Onni Suhonen and then spent five years playing the viola in the Helsinki Philharmonic Orchestra before becoming a teacher at the Central Ostrobothnian Conservatory (1972–1986). There he formed the Ostrobothnian Chamber Orchestra, of which he is now the honorary conductor, in 1972. Kangas has won many prizes and distinctions (such as the Finnish State Prize for Music, the Pro Finlandia Medal, the Latvian Grand Music Prize and the Estonian Heino Eller Prize). He was awarded the honorary title of Professor in 2010.

Tallinnan Kamariorkesterin perusti vuonna 1993 kapellimestari Tõnu Kaljuste. Lähes kolmessa vuosikymmenessä se on noussut yhdeksi Viron merkittävimmistä orkestereista ja tervetulleeksi vierailijaksi Euroopan ja maailman estradeilla.

TKO on tunnettu taiteellisesti hyvin suunnitellusta ohjelmistosta, tyylitietoisesta musisoinnista sekä mestarillisista tulkinnoista. Orkesterin ohjelmisto ulottuu barokista - klassismin ja romantiikan kautta - aina tuoreimpiin oman aikamme sävelteoksiin. Harvinaisemmat ja nykysäveltäjien teokset sekä niiden kantaesitykset muodostavatkin TKOn ohjelmiston olennaisen osan.

Tallinnan Kamariorkesterin ja Viron Filharmonisen kamarikuoron pitkäaikaisen yhteistyön tuloksena ovat syntyneet monet kansanvälisesti kiitetyt ja menestyneet levytykset, kuten Arvo Pärtin Te Deum, Adam's Lament, Litany etc.

Tõnu Kaljuste toimi orkesterin ylikapellimestarina 1993–1995, 1996–2001 ja taas 2019 syksystä lähtien.

Juhan Kankaan panos orkesterin kehitykseen on niin ikään merkittävä hänen ollessaan ylikapellimestarina 1995–1996 ja taiteellinen johtaja 2001–2003, seuraavan vuosikymmenen toimi orkesterin taiteellisenä neuvoantajana Eri Klas, 2013 – 2019 toimi ylikapellimestarina Risto Joost.

Tallinnan kamariorkesteria ovat johtaneet monet vierailevat kapellimestarit, mm. Jaakko Kuusisto, John Storgårds, Pietari Inkinen, Richard Tognetti, Terje Tonnesen ja Alexander Rudin, Peter Spissky sekä virolaiset Paavo Järvi, Olari Elts, Neeme Järvi ja Kristjan Järvi etc.

TKO on esiintynyt kiertueillä Euroopassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Japanissa, Kiinassa, Brasiliassa, Argentiinassa, Meksikossa ja Tunisiassa sekä vieraillut lukuisilla festivaaleilla kuten "MITO SettembreMusica" (Milan/Turin, 2004, 2017, 2021), Budapest Autumn Festival (2005),Festival Cervantino (Mexico, 2012), Vale of Glamorgan Festival (Wales, 2015), MDR Musiksommer (Germany 2017), Euphonie (Poland, 2018), Naantali Music Festival (2019) Mozartiana Gdansk (2019), Baltic Sea Festival Stockholm (2019).

Tallinnan Kamariorkesteri on yksi esiintyjistä Arvo Pärtin levyllä „Adam's lament" joka voittii 2014 Grammy – palkinnon.

Tallinn Chamber Orchestra was founded in 1993 by conductor Tõnu Kaljuste. In almost three decades it has become one of Estonia's signature orchestras and a welcome performer on numerous stages in Europe and all over the world.

TCO has gained regard for its artistically integral programmes, style-sensitive play and mastery of interpretation, TCO's musicians are highly rated string players, who also regularly perform as soloists and chamber musicians.

Tallinn Chamber Orchestra has a long-standing cooperation with the Estonian Philharmonic Chamber Choir – joint performances and recordings have gained international fame and recognition for both parties. In 1993, conducted by Tõnu Kaljuste they recorded Arvo Pärt's "Te Deum" for the ECM record company. The record earned high ratings from the world's leading music critics and remained for months in the top ten of record sales.

Tõnu Kaljuste was the orchestra's chief conductor in 1993-1995 and 1996-2001 and started again from September 2019. Juha Kangas in 1995-1996 and in 2001-2003. The following decade was curated by Tallinn Philharmonic Society's artistic director Eri Klas. 2013 – 2019 the orchestras chief conductor was Risto Joost.

Jaakko Kuusisto, John Storgårds, Pietari Inkinen, Richard Tognetti, Terje Tonnesen ja Alexander Rudin, Peter Spissky etc.; also highly rated Estonian conductors like Paavo Järvi, Olari Elts, Neeme Järvi, Kristjan Järvi and many others have conducted the orchestra as guest conductors.

TCO has performed in many music festivals - "MITO SettembreMusica" (Milan/Turin, 2004, 2017, 2021), Budapest Autumn Festival (2005), Festival Cervantino (Mexico, 2012), Vale of Glamorgan Festival (Wales, 2015), MDR Musiksommer (Germany 2017), Euphonie (Poland, 2018), Naantali Music Festival (2019) Mozartiana Gdansk (2019), Baltic Sea Festival Stockholm (2019) etc. Concert tours have taken the orchestra to the USA, Canada, Japan, China, Brazil, Argentina, Mexico, Tunis, and most European countries.

In 2013 Tallinn Chamber Orchestra received the Estonia Music Council's Prize for Interpretation.

TCO is one of performers on Arvo Pärt's record "Adam's Lament", which won a Grammy in 2014.

Tallinn Chamber Orchestra • Tallinna kammerorkester

I violin Harry Traksmann, Olga Voronova, Katrin Matveus, Yana Mägila, Anete Ainsaar
II violin Elo Tepp, Mari Targo, Eva-Maria Sumera, Eva-Maarja Forslund, Eva-Liisa Heinmaa
Viola Laur Eensalu, Karin Sarv, Helen Kedik, Joosep Ahun
Cello Leho Karin, Johannes Sarapuu, Siluan Hirvoja
Double bass Jüri Lepp, Andres Kungla

I am immensely grateful to my good friend, an excellent interpreter and inspirer of my music, Juha Kangas, for recording this CD together with the outstanding Tallinn Chamber Orchestra and the great soloists Lilli Maijala and Marko Ylönen.
– Pēteris Vasks –

Kiitän hyvää ystävääni Juha Kangasta, musiikkini erinomaista tulkitsijaa ja innoittajaa tämän levyn äänittämisestä. Suuri kiitos myös Tallinnan Kamari-orkesterille ja levyn solisteille Lilli Maijalalle ja Marko Ylöselle.
– Pēteris Vasks –

Recorded at
Mustpeade Maja, Valge saal / House of Blackheads, White Hall / Tallinn 17–22 January 2020
Produced, engineered and edited by
Tammo Sumera
Producer
Tallinna Filharmoonia / Tallinn Philharmonic Society
Cover art
Ilmārs Blumbergs
Texts
Orests Silabriedis
Executive producer
Erkki Nisonen

PĒTERIS VASKS *(b. 1946)*

Concerto No.2 "Klātbūtne" *(2011–2012)* **38:02**
for Cello and String Orchestra

1 *I Cadenza · Andante cantabile* *10:14*
2 *II Allegro moderato* *14:26*
3 *III Adagio* - *Eva-Maria Sumera, Voice* *13:22*

Marko Ylönen, *cello*

Concerto for Viola *(2014–2015)* **38:14**
and String Orchestra

4 *I Andante* *8:01*
5 *II Allegro moderato* *8:01*
6 *III Andante* *11:42*
7 *IV Adagio* *10:30*

Lilli Maijala, *viola*

Total **76:16**

Juha Kangas *conductor*

Tallinn Chamber Orchestra • Tallinna Kammerorkester